

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Środki ochrony prawnej w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych

Celem opracowania jest przybliżenie funkcjonowania systemu środków ochrony prawnej na gruncie ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm¹). Materiał zawiera informacje na temat przepisów w tym zakresie oraz omówienie poszczególnych środków ochrony prawnej ze wskazówkami praktycznymi.

Przygotowano według stanu prawnego na dzień 1 marca 2022 r.

---

¹ W nin. opracowaniu jako: „Pzp”.

Spis treści

ROZDZIAŁ I. ŚRODKI OCHRONY PRAWNEJ	4
1. Kto jest uprawniony do skorzystania ze środków ochrony prawnej?	4
1.1. Wykonawca, uczestnik konkursu, inny podmiot (art. 505 ust. 1 Pzp)	4
1.2. Organizacje uprawnione do wnoszenia środków ochrony prawnej oraz Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców (art. 505 ust. 2 Pzp).....	5
2. Informacja na temat przepisów	6
2.1 Regulacje dotyczące postępowania odwoławczego:	6
2.2 Regulacje dotyczące postępowania skargowego:	6
ROZDZIAŁ II. ODWOŁANIE	7
1. Na co przysługuje odwołanie?	7
2. Gdzie i w jaki sposób wnosi się odwołanie?	8
3. W jakim terminie wnosi się odwołanie?.....	9
3.1 Odwołanie od czynności zamawiającego.....	9
3.2 Odwołanie wobec: treści ogłoszenia wszczynającego postępowanie lub konkurs lub wobec treści dokumentów zamówienia	10
3.3 Odwołanie w innych niż ww. przypadkach.....	10
3.4 Odwołanie w przypadku: braku ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy, nieprzesłania zawiadomienia o wyborze oferty najkorzystniejszej, niezaproszenia do złożenia oferty w dynamicznym systemie zakupów lub umowie ramowej	11
4. Jakie są wymogi co do treści odwołania?	12
5. Kto może być pełnomocnikiem w postępowaniu odwoławczym?	14
6. Jaka jest wysokość wpisu od odwołania i jak uiścić wpis od odwołania?	15
7. Jakie są koszty postępowania odwoławczego i jak są rozliczane?	16
8. Jaki jest przebieg postępowania po wniesieniu odwołania?	17
ROZDZIAŁ III. SKARGA	28
1. Na co przysługuje skarga?	28
2. Kto jest uprawniony do wniesienia skargi?	29
3. Gdzie i jak wnosi się skargę?	30
4. Jaki jest termin na wniesienie skargi?	30
5. Jaka jest opłata od skargi?	31
6. Jakie wymogi musi spełniać skarga?	31
7. Jaki przebieg ma postępowanie skargowe?.....	32

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

8. Jakie orzeczenia może wydać sąd w postępowaniu skargowym? 33
9. Skarga kasacyjna od orzeczenia sądu.....34

ROZDZIAŁ I. ŚRODKI OCHRONY PRAWNEJ

Środkami ochrony prawnej w ustawie Pzp są:

- **odwołanie**, które rozpoznaje Krajowa Izba Odwoławcza, oraz
- **skarga do sądu** na orzeczenie Izby oraz na postanowienie Prezesa Izby o zwrocie odwołania (art. 519 ust. 1 Pzp), która rozpoznawana jest przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Zamówień Publicznych (odnośnie skargi warto zaznaczyć, że nowością na gruncie Pzp jest przyznanie uprawnienia do wniesienia skargi kasacyjnej stronom i uczestnikom postępowania skargowego przed Sądem Zamówień Publicznych).

1. Kto jest uprawniony do skorzystania ze środków ochrony prawnej?

Podmioty uprawnione do skorzystania ze środków ochrony prawnej wskazuje art. 505 ust. 1 i 2 Pzp. Są nimi:

1.1. Wykonawca, uczestnik konkursu, inny podmiot (art. 505 ust. 1 Pzp)

Wykonawcą jest osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która oferuje na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług lub ubiega się o udzielenie zamówienia, złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia publicznego (art. 7 pkt 30 ustawy Pzp).

Uczestnik konkursu to podmiot, który w zamierzeniu ma przygotować pracę konkursową lub bierze udział w konkursie. Art. 330 ust. 1 Pzp określa, kto może być uczestnikiem konkursu.

Inny podmiot, to podmiot, który w danym stanie faktycznym nie może być zakwalifikowany jako wykonawca ani uczestnik konkursu, który jest w stanie wykazać spełnienie materialnoprawnych przesłanek do skorzystania ze środka ochrony prawnej.

WAŻNE: Dla skutecznego wniesienia środka ochrony prawnej nie jest wystarczające, aby wniósł je podmiot wskazany w art. 505 ust. 1 Pzp (tj. wykonawca, uczestnik konkursu, inny podmiot). Wnoszący środek ochrony prawnej (oprócz tego, że musi się zaliczać do jednej z ww. kategorii) **musi wykazać, że:**

- 1) ma lub miał interes w uzyskaniu zamówienia lub nagrody w konkursie,
- 2) poniósł lub może ponieść szkodę,
- 3) poniesiona lub możliwa szkoda jest wynikiem naruszenia przez zamawiającego przepisów Pzp.

Powyższe przesłanki **muszą być spełnione łącznie**. Podlega to badaniu przez organy rozpoznające środek ochrony prawnej (tj. przez Krajową Izbę Odwoławczą rozpoznającą odwołanie i przez sąd, rozpoznający skargę). Stwierdzenie braku zaistnienia tych przesłanek skutkuje **oddaleniem** środka ochrony prawnej.

Interes w uzyskaniu zamówienia lub nagrody w konkursie

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Ustawa Pzp nie definiuje tego pojęcia. Utrwalony jest pogląd, że interes w uzyskaniu zamówienia lub nagrody w konkursie to każdy interes tj. interes faktyczny i prawny w uzyskaniu zamówienia lub nagrody. Wiąże się on z chęcią uzyskania zamówienia w konkretnym postępowaniu o udzielenie zamówienia lub konkursie (tj. postępowaniu lub konkursie w którym wnoszone jest odwołanie). W tym zakresie podmiot wnoszący środek ochrony prawnej musi wykazać, że posiada obiektywną, rozumianą jako wynikającą z rzeczywistej możliwości uzyskania zamówienia lub ubiegania się o udzielenie zamówienia, potrzebę uzyskania określonego rozstrzygnięcia. Ocena istnienia interesu w uzyskaniu zamówienia lub nagrody w konkursie badana jest na gruncie okoliczności faktycznych konkretnej sprawy. Wskazać należy, że w niektórych stanach faktycznych wykonawca będzie posiadał interes w uzyskaniu zamówienia nawet wtedy, gdy uwzględnienie przez niego odwołania miałyby prowadzić do unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia².

Szkoda

Pzp nie wskazuje, czy chodzi tu o szkodę majątkową, czy niemajątkową. Zasadniczo, w przypadku zamówień publicznych, szkoda będzie rozumiana jako szkoda majątkowa, z tego względu, że utrata możliwości uzyskania zamówienia ma charakter ekonomiczny. Przesłanką wniesienia środka ochrony prawnej jest szkoda poniesiona lub możliwa do poniesienia przez wnoszącego środek ochrony prawnej. Z uwagę na specyfikę postępowań o udzielenie zamówienia, w praktyce głównie wskazuje się na szkodę możliwą do poniesienia w przyszłości, związaną z nieuzyskaniem zamówienia. Szkoda musi być wynikiem naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy Pzp i musi pozostawać w adekwatnym związku przyczynowym z tym naruszeniem.

Naruszenie przepisów ustawy

Naruszenie przepisów ustawy, o którym mowa w art. 505 ust. 1 Pzp rozumieć należy jako naruszenie przez zamawiającego przepisów Pzp, mieści się w tym również naruszenie przez zamawiającego przepisów rozporządzeń wykonawczych do Pzp.

1.2. Organizacje uprawnione do wnoszenia środków ochrony prawnej oraz Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców (art. 505 ust. 2 Pzp)

Zgodnie z art. 505 ust. 2 Pzp, uprawnienie do wniesienia środków ochrony prawnej przysługuje także:

- 1) organizacjom wpisanym na listę, o której mowa w art. 469 pkt 15 Pzp tj. wpisanym na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej,
  - listę prowadzi Prezes Urzędu Zamówień Publicznych i ogłasza ją na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych.
- 2) Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców.
  - Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców działa na podstawie z dnia 6 marca 2018 r. *o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców*.
  - przyznanie temu podmiotowi uprawnienia do wniesienia środków ochrony prawnej jest nowością na gruncie regulacji dotyczących systemu zamówień publicznych.

² Zob. wyrok z dn. 11.05.2017 r. w sprawie C-131/16 Archus sp. z o.o. i Gama Jacek Lipik pko. Polskiemu Górnictwu Naftowemu i Gazownictwu SA, ECLI:EU:C:2017:358, pkt 47-59 oraz przytoczone tam orzecznictwo.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

WAŻNE: Podmioty te uprawnione są do wnoszenia środków ochrony prawnej **tylko wobec:**

- 1) ogłoszenia wszczynającego postępowanie o udzielenie zamówienia lub ogłoszenia o konkursie,
- 2) dokumentów zamówienia.

Oznacza to, że **nie mają uprawnienia do skorzystania ze środków ochrony prawnej w innych sprawach**. Podmioty te, w odróżnieniu od podmiotów wskazanych w art. 505 ust. 1 Pzp, **nie muszą wykazywać spełnienia materialnoprawnych przesłanek do wniesienia środka ochrony prawnej**, o których mowa w art. 505 ust. 1 Pzp.

2. Informacja na temat przepisów

Przepisy dotyczące środków ochrony prawnej na gruncie ustawy Pzp, zawarte są w następujących aktach prawnych:

2.1 Regulacje dotyczące postępowania odwoławczego:

- 1) ustawa Pzp:
  - **art. 505 Pzp [uprawnienie do skorzystania ze środków ochrony prawnej]**
  - **art. 506 - 578 Pzp [regulują postępowanie odwoławcze]**
  - art. 487 Pzp [skład orzekający do rozpoznania odwołania]
  - art. 488 Pzp [sposób przydziału spraw i wyznaczenie składu orzekającego]
  - art. 489 Pzp [wyznaczenie przewodniczącego składu orzekającego]
  - art. 490 Pzp [wyłączenie członka składu orzekającego z mocy ustawy]
  - art. 491 Pzp [wyłączenie członka składu od orzekania na żądanie członka składu lub na wniosek strony]
  - art. 492 Pzp [rozstrzygnięcie w przedmiocie wyłączenia członka składu orzekającego];
- 2) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437);
- 3) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie postępowania przy rozpoznawaniu odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą (Dz. U. z 2020 r. poz. 2453).

2.2 Regulacje dotyczące postępowania skargowego:

- 1) ustawa Pzp:
  - **art. 579-590 Pzp [regulują postępowanie skargowe];**
- 2) przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - *Kodeks postępowania cywilnego*³ o apelacji [stosowane odpowiednio, jeżeli przepisy Rozdziału 3 w Dziale IX ustawy Pzp nie stanowią inaczej];
- 3) ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych [określa m.in. zasady i tryb pobierania kosztów sądowych w sprawach cywilnych, zasady ich zwrotu, wysokość

³ Dalej w nin. opracowaniu jako: KPC.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

opłat sądowych w sprawach cywilnych, w tym opłaty od skargi na orzeczenie KIO oraz zasady zwalniania od kosztów sądowych].

ROZDZIAŁ II. ODWOŁANIE

1. Na co przysługuje odwołanie?

Zgodnie z art. 513 Pzp odwołanie przysługuje na:

- 1) **niezgodną z przepisami ustawy czynność zamawiającego**, podjętą w postępowaniu o udzielenie zamówienia, o zawarcie umowy ramowej, dynamicznym systemie zakupów, systemie kwalifikowania wykonawców lub konkursie, w tym na projektowane postanowienie umowy;
- 2) **zaniechanie czynności w postępowaniu** o udzielenie zamówienia, o zawarcie umowy ramowej, dynamicznym systemie zakupów, systemie kwalifikowania wykonawców lub konkursie, do której zamawiający był obowiązany na podstawie ustawy;
- 3) **zaniechanie przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia** lub zorganizowania konkursu na podstawie ustawy, mimo że zamawiający był do tego obowiązany.

Należy zwrócić uwagę, że odwołanie przysługuje **na czynności lub zaniechanie czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia**. Sięgnąć należy zatem do przepisu art. 7 pkt 18 Pzp, który definiuje pojęcie „postępowania o udzielenie zamówienia” w następujący sposób: należy przez to rozumieć postępowanie wszczynane przez przekazanie albo zamieszczenie ogłoszenia, przekazanie zaproszenia do negocjacji albo zaproszenia do składania ofert, prowadzone jako uporządkowany ciąg czynności, których podstawą są warunki zamówienia ustalone przez zamawiającego, prowadzące do wyboru najkorzystniejszej oferty lub wynegocjowania postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego, kończące się zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego albo jego unieważnieniem, z tym, że zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego nie stanowi czynności w tym postępowaniu. Jak zatem wynika z powyższego, **odwołanie nie przysługuje na działania i zaniechania zamawiającego poza postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego** np. na przygotowanie planu zamówień, opracowanie analizy potrzeb, raportu z wykonania umowy w sprawie zamówienia publicznego.

WAŻNE: W nowej ustawie Pzp wprowadzono znaczącą zmianę dotyczącą dopuszczalności składania odwołań w postępowaniach o wartości poniżej progów unijnych. Na gruncie poprzedniej ustawy Pzp z 2004 r., w takich postępowaniach odwołanie przysługiwało wyłącznie wobec enumeratywnie wymienionych czynności zamawiającego⁴, natomiast w postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne można było wnieść odwołanie od wszystkich niezgodnych z przepisami ustawy czynności zamawiającego, a także od wszystkich zaniechań czynności, do których zamawiający był zobowiązany. **Obecnie art. 513 Pzp nie uzależnia możliwości wniesienia odwołania od wartości zamówienia i wprowadza zasadę możliwości zaskarżenia**

⁴ Zgodnie z art. 180 ust. 2 Pzp2004, jeżeli wartość zamówienia była mniejsza niż progi unijne, odwołanie przysługiwało wyłącznie wobec czynności: 1) wyboru trybu negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki lub zapytania o cenę, 2) określenia warunków udziału w postępowaniu, 3) wykluczenia odwołującego z postępowania o udzielenie zamówienia, 4) odrzucenia oferty odwołującego, 5) opisu przedmiotu zamówienia, 6) wyboru najkorzystniejszej oferty.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

każdej niezgodnej z prawem czynności lub zaniechania zamawiającego, niezależnie od tego, czy dotyczy to postępowań o wartości równej lub przekraczającej wartość progów unijnych, czy postępowań o wartości poniżej tych progów. Podkreślić warto, że na gruncie ustawy Pzp możliwe jest wniesienie odwołania również w przypadku zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi o wartości poniżej progów unijnych.

2. Gdzie i w jaki sposób wnosi się odwołanie?

Zgodnie z art. 514 ust. 1 ustawy Pzp, odwołanie **wnosi się do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej**. Oznacza to, że w treści odwołania należy wskazać, że jest ono kierowane do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej.

WAŻNE: W praktyce zdarzają się pomyłki, polegające na skierowaniu odwołania do niewłaściwego adresata (np. do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych) - w takim przypadku odwołanie nie będzie wniesione do organu właściwego, co wywoła negatywne skutki procesowe dla podmiotu wnoszącego takie odwołanie.

Odwołanie jest szczególnym rodzajem pisma w postępowaniu odwoławczym. Sposób wniesienia odwołania określa art. 508 ust. 1 Pzp. Zgodnie z treścią tego przepisu, pisma w postępowaniu odwoławczym wnosi się (-) w formie pisemnej albo (-) w formie elektronicznej albo (-) w postaci elektronicznej, z tym że **odwołanie** i przystąpienie do postępowania odwoławczego, **wniesione w postaci elektronicznej, wymagają opatrzenia podpisem zaufanym**.

WAŻNE: Odwołanie musi być złożone do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej przed upływem terminu na wniesienie odwołania. Jeżeli odwołanie wnoszone jest w formie pisemnej, nadanie przesyłki zawierającej odwołanie w placówce pocztowej, przed upływem terminu do wniesienia odwołania nie jest wystarczające dla dochowania terminu do wniesienia odwołania (odmiennie, niż w przypadku skargi na orzeczenie Izby). **Znaczenie ma data wpływu odwołania do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej**. Składając odwołanie trzeba mieć powyższe na uwadze.

Odwołania w formie elektronicznej przekazuje się za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej Urzędu, udostępnionej na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych www.uzp.gov.pl a także bezpośrednio ze strony internetowej epuap.gov.pl⁵

UWAGA! Zgodnie z art. 514 ust. 2 Pzp, odwołujący przekazuje zamawiającemu odwołanie wniesione w formie elektronicznej albo postaci elektronicznej, albo kopię tego odwołania, jeżeli zostało ono wniesione w formie pisemnej. Warunkiem skutecznego wniesienia odwołania jest, aby przekazanie (odpowiednio do postaci w jakiej wniesiono odwołanie) odwołania lub jego kopii zamawiającemu miało miejsce przed upływem terminu do wniesienia odwołania w taki sposób, aby zamawiający mógł zapoznać się z treścią odwołania przed upływem terminu do wniesienia odwołania. Jeżeli odwołujący nie prześle zamawiającemu kopii odwołania zgodnie z ww. wymogami, odwołanie zostanie odrzucone.

⁵ Więcej informacji: <https://www.uzp.gov.pl/kio>

3. W jakim terminie wnosi się odwołanie?

WAŻNE: Jednym z warunków skutecznego wniesienia odwołania jest jego wniesienie w ustawowym terminie. Termin na wniesienie odwołania **nie podlega modyfikacji (skróceniu, przedłużeniu), nie podlega także przywróceniu**. Uchybienie terminu wniesienia odwołania powoduje wygaśnięcie prawa co skorzystania z odwołania. Krajowa Izba Odwoławcza z urzędu, w każdym przypadku bada, czy odwołanie wniesione zostało z zachowaniem terminu. Odwołanie wniesione po upływie terminu do jego wniesienia podlega odrzuceniu na podstawie art. 528 pkt 3 Pzp.

Terminy na wniesienie odwołania w poszczególnych stanach faktycznych określa art. 515 Pzp.

3.1 Odwołanie od czynności zamawiającego⁶

W przypadku zamówień, których wartość jest równa albo przekracza progi unijne, odwołanie wnosi się w terminie:

- 1) **10 dni** od dnia przekazania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia, jeżeli informacja została przekazana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo
- 2) **15 dni** od dnia przekazania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia, jeżeli informacja została przekazana w sposób inny niż określony w art. 515 ust. 1 lit. a Pzp (tzn. nie przy użyciu środków komunikacji elektronicznej np. pocztą lub za pośrednictwem posłańca).

W przypadku zamówień, których wartość jest mniejsza niż progi unijne, odwołanie wnosi się w terminie:

- 1) **5 dni** od dnia przekazania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia, jeżeli informacja została przekazana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo
- 2) **10 dni** od dnia przekazania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia, jeżeli informacja została przekazana w sposób inny niż określony w art. 515 ust. 1 lit. a Pzp (tzn. nie przy użyciu środków komunikacji elektronicznej np. pocztą lub za pośrednictwem posłańca).

Jak wynika z powyższego, terminy na wniesienie odwołania od czynności zamawiającego są **różne w zależności od wartości postępowania** (tj. czy postępowanie ma wartość równą lub przekraczającą progi unijne, czy też mniejszą niż progi unijne), **zależą także od sposobu przekazania informacji o czynności** zamawiającego stanowiącej podstawę wniesienia odwołania (tj. czy informacja została przekazana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, czy też w inny sposób).

Przepis art. 515 ust. 1 Pzp ma zastosowanie do sytuacji, w których zamawiający poinformuje wykonawców o dokonaniu czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przepis ten dotyczy czynności, o których zamawiający ma obowiązek poinformowania wykonawców i ten obowiązek zrealizował, ale także będzie miał zastosowanie do

⁶ Art. 515 ust. 1 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

czynności zamawiającego, co do których nie miał on obowiązku poinformowania wykonawcy, jeżeli zamawiający przesłał wykonawcy informację o tych czynnościach⁷.

Początkiem biegu terminu do wniesienia odwołania w przypadku art. 515 ust. 1 Pzp jest moment **przekazania** wykonawcy informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę do wniesienia odwołania. Z mocy art. 509 ust. 1 Pzp do obliczania terminu wniesienia odwołania w tym przypadku zastosowanie będzie miał art. 111 Kc⁸.

3.2 Odwołanie wobec treści ogłoszenia wszczynającego postępowanie lub konkurs lub wobec treści dokumentów zamówienia⁹

Odwołanie wobec treści ogłoszenia wszczynającego postępowanie o udzielenie zamówienia lub konkurs wnosi się w terminie:

- 1) **10 dni** od dnia publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, w przypadku zamówień, których wartość jest równa albo przekracza progi unijne;
- 2) **5 dni** od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych w przypadku zamówień, których wartość jest mniejsza niż progi unijne.

Odwołanie wobec treści dokumentów zamówienia wnosi się w terminie:

- 1) **10 dni** od dnia zamieszczenia dokumentów na stronie internetowej, w przypadku zamówień, których wartość jest równa albo przekracza progi unijne;
- 2) **5 dni** od dnia zamieszczenia dokumentów zamówienia na stronie internetowej, w przypadku zamówień, których wartość jest mniejsza niż progi unijne.

Z mocy art. 509 ust. 1 Pzp do obliczania terminu wniesienia odwołania w tym przypadku zastosowanie będzie miał art. 111 Kc¹⁰.

3.3 Odwołanie w innych niż ww. przypadkach¹¹

Odwołanie **w przypadkach innych niż określone w art. 515 ust. 1 i 2 ustawy Pzp** (tj. inne niż wskazane wyżej) wnosi się w terminie:

- 1) **10 dni** od dnia, w którym powzięto lub przy zachowaniu należytej staranności można było powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia, w przypadku zamówień, których wartość jest równa albo przekracza progi unijne;
- 2) **5 dni** od dnia, w którym powzięto lub przy zachowaniu należytej staranności można było powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia, w przypadku zamówień, których wartość jest mniejsza niż progi unijne.

⁷ Uchwała SN-Izba Cywilna z dn. 28.01.2013 r. sygn. akt III CZP 107/12.

⁸ Art. 111 Kc: § 1. Termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia. § 2. Jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło.

⁹ Art. 515 ust. 2 Pzp.

¹⁰ Art. 111 Kc: § 1. Termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia. § 2. Jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło.

¹¹ Art. 515 ust.3 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Przepis art. 515 ust. 3 Pzp będzie miał zastosowanie np. do:

- czynności zamawiającego co do których zamawiający nie przesłał wykonawcy zawiadomienia o ich dokonaniu, pomimo, że był do tego zobowiązany;
- braku aktywności informacyjnej zamawiającego w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w odniesieniu do wszystkich czynności podjętych w toku postępowania¹².

Początkiem biegu terminu do wniesienia odwołania w przypadku art. 515 ust. 3 Pzp jest **dzień powzięcia przez wykonawcę wiadomości o okolicznościach stanowiących podstawę wniesienia odwołania** lub **dzień, w którym przy zachowaniu należytej staranności można było powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę wniesienia odwołania**. Z mocy art. 509 ust. 1 Pzp do obliczania terminu wniesienia odwołania w tym przypadku zastosowanie będzie miał art. 111 Kc¹³.

3.4 Odwołanie w przypadku: braku ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy, nieprzesłania zawiadomienia o wyborze oferty najkorzystniejszej, niezaproszenia do złożenia oferty w dynamicznym systemie zakupów lub umowie ramowej¹⁴

Jeżeli **zamawiający nie opublikował ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy** lub mimo takiego obowiązku **nie przesłał wykonawcy zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty** lub **nie zaprosił wykonawcy do złożenia oferty w ramach dynamicznego systemu zakupów lub umowy ramowej**, odwołanie wnosi się nie później niż w terminie:

- 1) **15 dni** od dnia zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wyniku postępowania albo 30 dni od dnia publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, a w przypadku udzielenia zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia albo zamówienia z wolnej ręki - ogłoszenia o wyniku postępowania albo ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, zawierającego uzasadnienie udzielenia zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia albo zamówienia z wolnej ręki;
- 2) **6 miesięcy** od dnia zawarcia umowy, jeżeli zamawiający:
  - a) nie opublikował w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenia o udzieleniu zamówienia albo
  - b) opublikował w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, które nie zawiera uzasadnienia udzielenia zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia albo zamówienia z wolnej ręki;
- 3) **miesiąca** od dnia zawarcia umowy, jeżeli zamawiający:
  - a) nie zamieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wyniku postępowania albo
  - b) zamieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wyniku postępowania, które nie zawiera uzasadnienia udzielenia zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia albo zamówienia z wolnej ręki.

¹² Uchwała SN-Izba Cywilna z dn. 28.01.2013 r. sygn. akt III CZP 107/12.

¹³ Art. 111 Kc: § 1. Termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia. § 2. Jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło.

¹⁴ Art. 515 ust. 4 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Z mocy art. 509 ust. 1 Pzp do obliczania terminu wniesienia odwołania w przypadku terminów określonych w dniach zastosowanie będzie miał art. 111 Kc¹⁵, natomiast do obliczania terminu określonego w miesiącach, zastosowanie będzie miał art. 112 Kc¹⁶.

WAŻNE: Terminy w postępowaniu odwoławczym (w tym terminy do wniesienia odwołania) oblicza się według przepisów prawa cywilnego¹⁷. Oznacza to, że zastosowanie mają przepisy art. 110-116 Kc. W przepisie art. 509 ust. 2 ustawy Pzp podkreślono, że **jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy¹⁸, termin upływa następnego dnia po dniu lub dniach wolnych od pracy.** Należy przez to rozumieć, że w takim przypadku termin upływa następnego dnia roboczego.

4. Jakie są wymogi co do treści odwołania?

Wymogi co do treści odwołania zawiera art. 516 ust. 1 Pzp¹⁹.

Zgodnie z treścią tego przepisu, **odwołanie musi zawierać:**

- 1) imię i nazwisko albo nazwę, miejsce zamieszkania albo siedzibę, numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej **odwołującego** oraz imię i nazwisko przedstawiciela (przedstawicieli);
- 2) nazwę i siedzibę **zamawiającego**, numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej zamawiającego;
- 3) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (**PESEL**) lub **NIP odwołującego** będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania albo posiada go nie mając takiego obowiązku;
- 4) **numer w Krajowym Rejestrze Sądowym**, a w przypadku jego braku - numer w innym właściwym **rejestrze, ewidencji** lub **NIP odwołującego** niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania;
- 5) **określenie przedmiotu zamówienia;**
tj. należy wskazać nazwę postępowania i określić, czy postępowanie dotyczy dostaw, usług czy robót budowlanych.
- 6) **wskazanie numeru ogłoszenia** w przypadku zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych albo publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej; BZP (dotyczy postępowań o wartości poniżej progów unijnych) lub w DDUE (dotyczy postępowań o wartości równej lub przekraczającej progi unijne).

¹⁵ Art. 111 Kc: § 1. Termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia. § 2. Jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło.

¹⁶ Art. 112 Kc: Termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było - w ostatnim dniu tego miesiąca. Jednakże przy obliczaniu wieku osoby fizycznej termin upływa z początkiem ostatniego dnia.

¹⁷ Art. 509 ust. 1 Pzp.

¹⁸ Sobota nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy. Dni wolne od pracy wymienia art. 1 ustawy *o dniach wolnych od pracy* wskazując, że są nimi: niedziele, 1 stycznia - Nowy Rok, 6 stycznia - Święto Trzech Króli, pierwszy dzień Wielkiej Nocy, drugi dzień Wielkiej Nocy, 1 maja - Święto Państwowe, 3 maja - Święto Narodowe Trzeciego Maja, pierwszy dzień Zielonych Świątek, dzień Bożego Ciała, 15 sierpnia - Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny, 1 listopada - Wszystkich Świętych, 11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości, 25 grudnia - pierwszy dzień Bożego Narodzenia oraz 26 grudnia - drugi dzień Bożego Narodzenia.

¹⁹ Zob. przykładowy wzór odwołania ze strony www.uzp.gov.pl

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

- 7) **wskazanie czynności lub zaniechania czynności zamawiającego, której zarzuca się niezgodność z przepisami ustawy, lub wskazanie zaniechania przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia lub zorganizowania konkursu na podstawie ustawy;**

W tym miejscu odwołania wskazuje się, od czego wnosi się odwołanie. Określenie to musi być jasne i precyzyjne, bowiem tylko wskazane czynności lub zaniechania zamawiającego będą przedmiotem kontroli przez KIO w postępowaniu odwoławczym i przez Sąd (w przypadku wniesienia skargi do sądu zamówień publicznych).

- 8) **zwięźle przedstawienie zarzutów;**

W odwołaniu należy przedstawić wszystkie zarzuty. Zgodnie z art. 555 Pzp Izba nie może orzekać co do zarzutów, które nie były zawarte w odwołaniu. Jeżeli zatem zarzut nie zostanie podniesiony do upływu terminu wniesienia odwołania, nie będzie go można skutecznie przedstawić w dalszym toku postępowania i Izba go nie rozpozna. Zarzuty powinny być precyzyjnie uzasadnione, tak, aby nie było wątpliwości co do ich treści. Nieprecyzyjne, ogólne wskazanie przepisu lub okoliczności nie tworzy prawidłowego zarzutu. Zarzuty tworzą okoliczności prawne, jak i okoliczności faktyczne, które wskazują na nieprawidłowość kwestionowanego działania lub zaniechania zamawiającego, które stanowią podstawę zgłaszanego w odwołaniu żądania.

- 9) **żądanie co do sposobu rozstrzygnięcia odwołania;**

Żądanie odwołania powinno być sformułowane zgodnie z treścią art. 554 ust. 3 Pzp, który zawiera katalog rozstrzygnięć Izby z w przypadku uwzględnienia odwołania.

- 10) **wskazanie okoliczności faktycznych i prawnych uzasadniających wniesienie odwołania oraz dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności;**

W uzasadnieniu należy podać stan faktyczny i prawny oraz argumentację, w celu wykazania zasadności wniesionego odwołania. W odwołaniu zgłasza się również wnioski dowodowe.

WAŻNE: Przy formułowaniu odwołania, w szczególności w zakresie zgłaszania wniosków dowodowych, należy mieć na uwadze przepisy dotyczące ciężaru dowodu w postępowaniu odwoławczym, mianowicie:

- ❖ na stronach i uczestnikach postępowania ciąży obowiązek wskazywania dowodów na poparcie ich twierdzeń lub odparcie twierdzeń strony przeciwnej²⁰.
- ❖ ciężar dowodu, że oferta nie zwiiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na:
  - wykonawcy, który ją złożył, jeśli jest stroną lub uczestnikiem postępowania odwoławczego;
  - zamawiającym, jeżeli wykonawca, który złożył ofertę, nie jest uczestnikiem postępowania odwoławczego²¹.

- 11) **podpis** odwołującego albo jego przedstawiciela lub przedstawicieli;

Przypomnieć w tym miejscu warto, że sposób podpisania odwołania musi być dostosowany do sposobu wniesienia odwołania. Należy pamiętać o podpisaniu odwołania zgodnie z zasadami reprezentacji odwołującego, a w przypadku wniesienia odwołania przez pełnomocnika – także o zakresie umocowania.

- 12) **wykaz załączników**

²⁰ Art. 534 Pzp.

²¹ Art. 537 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Należy wymienić wszystkie załączniki, które składa się wraz z odwołaniem.

Art. 516 ust. 2 ustawy Pzp wymienia **obowiązkowe załączniki**, które należy dołączyć do odwołania, mianowicie:

- **dowód uiszczenia wpisu od odwołania w wymaganej wysokości;**
Celem jest wykazanie, że wpis został wniesiony w terminie i w prawidłowej wysokości. Wpis od odwołania musi być uiszczony do upływu terminu do wniesienia odwołania.
- **dowód przekazania odwołania albo jego kopii zamawiającemu;**
Obowiązek przekazania odpowiednio: odwołania lub kopii odwołania zamawiającemu wynika z treści art. 514 ust. 2 Pzp.
- **dokument potwierdzający umocowanie do reprezentowania odwołującego.**
Jeżeli odwołanie składa w swoim imieniu osoba fizyczna i sama podpisuje odwołanie, nie ma konieczności składania dokumentów na okoliczność umocowania (osoba taka działa we własnym imieniu). Jeżeli odwołanie podpisuje pełnomocnik, zobowiązany jest wykazać, że jest umocowany do dokonania tej czynności – musi zatem złożyć pełnomocnictwo, z którego treści wynikało będzie umocowanie do dokonania tej czynności, a także dokumenty potwierdzające, że osoba lub osoby, które udzieliły pełnomocnictwa były uprawnione do udzielenia pełnomocnictwa. Jeżeli odwołanie wnosi w swoim imieniu podmiot niebędący osobą fizyczną, nie działający przez pełnomocnika, odwołanie musi być podpisane przez osoby uprawnione do działania w imieniu tego podmiotu, zgodnie z zasadami reprezentacji tego podmiotu, a do odwołania należy dołączyć dokumenty, z których będzie wynikało, że osoba lub osoby podpisujące odwołania były uprawnione do działania w imieniu odwołującego. KIO z urzędu bada prawidłowość umocowania do działania w imieniu odwołującego.

5. Kto może być pełnomocnikiem w postępowaniu odwoławczym?

W postępowaniu odwoławczym strony i uczestnicy postępowania odwoławczego mogą ustanowić pełnomocnika. Art. 510 Pzp wymienia osoby, które mogą być pełnomocnikami ww. podmiotów w postępowaniu odwoławczym. Zgodnie z treścią tego przepisu, pełnomocnikiem może być:

- adwokat,
- radca prawny,
- osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony lub uczestnika postępowania,
- osoba pozostająca ze stroną lub uczestnikiem postępowania w stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia ,
- pracownik uczestniczącej w postępowaniu odwoławczym osoby prawnej, przedsiębiorcy (w tym nieposiadającego osobowości prawnej) lub jednostki nieposiadającej osobowości prawnej.

Wskazany art. 510 ustawy Pzp katalog podmiotów ma charakter zamknięty, co oznacza, że **podmioty, które nie zostały w nim wymienione nie mogą być pełnomocnikiem w postępowaniu odwoławczym**. W postępowaniu odwoławczym (w zależności od etapu tego postępowania) Prezes Krajowej Izby Odwoławczej i skład orzekający KIO z urzędu badają, czy osoba podejmująca czynności w postępowaniu odwoławczym może być pełnomocnikiem oraz czy jest do tego właściwie umocowana.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

WAŻNE: Pełnomocnik **przy pierwszej czynności** przed Prezesem Izby lub Izbą obowiązany jest dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa. Jeżeli pełnomocnictwo składane jest w formie pisemnej, pełnomocnik składa je wraz z odpisem dla stron i uczestników postępowania odwoławczego, chyba, że odpis pełnomocnictwa został doręczony przez pełnomocnika bezpośrednio stronie i uczestnikowi.

6. Jaka jest wysokość wpisu od odwołania i jak uiścić wpis od odwołania?

Odwołanie **musi być opłacone**. Wysokość wpisu zależy od wartości i rodzaju zamówienia. Wysokość wpisu od odwołania w poszczególnych sprawach oraz sposób pobierania wpisu określa rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w *sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania*. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia wysokość wpisu zależy od wartości, a także od przedmiotu zamówienia lub konkursu i została określona jak poniżej.

Wpis od odwołania w postępowaniu o udzielenie zamówienia na dostawy lub usługi lub w konkursie o wartości:

- 1) mniejszej niż progi unijne – 7500 zł,
- 2) równej lub przekraczającej progi unijne – 15 000 zł.

Wpis od odwołania w postępowaniu o udzielenie zamówienia na roboty budowlane o wartości:

- 1) mniejszej niż progi unijne – 10 000 zł,
- 2) równej lub przekraczającej progi unijne – 20 000 zł.

Wpis od odwołania w postępowaniu o udzielenie zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi:

- 1) których mowa w art. 359 pkt 2 Pzp (tj. gdy wartość zamówienia wyrażona w złotych jest mniejsza niż równowartość kwoty 750 000 euro, nie mniejsza jednak niż równowartość kwoty 130 000 zł) – 7500 zł,
- 2) o których mowa w art. 359 pkt 1 Pzp (tj. gdy wartość zamówienia wyrażona w złotych jest równa lub przekracza równowartość kwoty 750 000 euro) – 15 000 zł.

Wpis od odwołania dotyczącego zaniechania przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia lub zorganizowania konkursu na podstawie Pzp, mimo że zamawiający był do tego obowiązany:

- 1) w przypadku zamówienia na dostawy lub usługi w konkursie – 7500 zł,
- 2) w przypadku zamówienia na roboty budowlane wynosi 10 000 zł.

Jeżeli odwołujący w ramach tego samego odwołania wnosi odwołanie od czynności lub zaniechań zamawiającego związanych z więcej niż jedną częścią zamówienia objętego postępowaniem o udzielenie zamówienia, w którym dopuszczono możliwość składania ofert częściowych, **uiszcza jeden wpis**²²

²² § 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Wpis od odwołania musi być uiszczony:

- w wymaganej wysokości,
- najpóźniej do dnia upływu terminu do wniesienia odwołania.

Wpis od odwołania uiszcza się **na rachunek bankowy** Urzędu Zamówień Publicznych, wskazany przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Informacja o rachunku bankowym, na który wpłaca się wpis od odwołania znajduje się na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych. Uznaje się, że wpis został uiszczony, jeżeli nastąpi wpłata lub zostanie obciążony rachunek bankowy wpłacającego na rzecz Urzędu Zamówień Publicznych.

WAŻNE:

- ❖ Ustawa Pzp **nie przewiduje możliwości zwolnienia z obowiązku wniesienia wpisu od odwołania** (ani w całości, ani w części).
- ❖ **Nie ma możliwości skutecznego uzupełnienia wpisu po upływie terminu do jego wniesienia.** Nieuiszczenie wpisu od odwołania do dnia upływu terminu do wniesienia odwołania jest brakiem odwołania, którego nie da się uzupełnić. Jeżeli na etapie kontroli formalnej odwołania okaże się, że do odwołania nie załączono potwierdzenia uiszczenia wpisu, to **odwołujący wezwany zostanie do złożenia dowodu uiszczenia wpisu, a nie do uiszczenia brakującego wpisu.** Po tym wezwaniu odwołujący musi przedstawić dowód, że uiszczył wpis przed upływem terminu do wniesienia odwołania.
- ❖ Niewniesienie wpisu od odwołania w wymaganej wysokości do dnia upływu terminu do wniesienia odwołania **skutkować będzie zwrotem odwołania.**

7. Jakie są koszty postępowania odwoławczego i jak są rozliczane?

Do kosztów postępowania odwoławczego, które podlegają rozliczeniu w postępowaniu odwoławczym zaliczane są:

- **wpis** oraz
- **uzasadnione koszty stron i uczestników postępowania odwoławczego wnoszących sprzeciw**²³.

Wysokość wpisu dla poszczególnych spraw, a także kwestię uzasadnionych kosztów postępowania odwoławczego oraz sposób rozliczenia kosztów postępowania odwoławczego reguluje rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w *sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania.*

Zasadą jest, że **o kosztach postępowania odwoławczego Izba rozstrzyga w wyroku i w postanowieniu kończącym postępowanie odwoławcze**²⁴. Koszty postępowania odwoławczego na rzecz strony lub uczestnika postępowania odwoławczego wnoszącego sprzeciw **zasądzone są na wniosek** (jeżeli nie zostanie złożony, Izba nie zasądzi kosztów), który należy złożyć **do zamknięcia rozprawy**²⁵ (złożenie wniosku po zamknięciu rozprawy będzie nieskuteczne).

²³ Art. 574 Pzp.

²⁴ Art. 557 Pzp.

²⁵ Art. 573 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Art. 575 Pzp wprowadza ogólną zasadę rozliczania kosztów postępowania odwoławczego, zgodnie z którą **koszty postępowania ponoszone są stosownie do wyniku tego postępowania**. Koszty postępowania może ponosić tylko strona oraz uczestnik postępowania odwoławczego wnoszący sprzeciw. Inni uczestnicy postępowania odwoławczego nie ponoszą kosztów postępowania.

8. Jaki jest przebieg postępowania po wniesieniu odwołania?

- 1) Termin na rozpoznanie odwołania wynosi **15 dni** od dnia jego doręczenia Prezesowi Izby (jest to termin instrukcyjny).
- 2) Postępowanie odwoławcze **prowadzone jest w języku polskim**. Wszystkie dokumenty w postępowaniu odwoławczym muszą być przedstawione w języku polskim. Jeżeli dokument sporządzony został w języku obcym, strona albo uczestnik postępowania odwoławczego, którzy na taki dokument się powołują w postępowaniu odwoławczym, zobowiązana jest do złożenia tłumaczenia tego dokumentu na język polski. Tłumaczenie nie musi być poświadczane przez tłumacza przysięgłego, chyba, że zażąda tego Izba, co może uczynić w uzasadnionych przypadkach²⁶. Strony lub uczestnicy postępowania odwoławczego nie władający językiem polskim biorą udział w rozprawie przy udziale tłumacza²⁷.
- 3) Odwołujący jest dysponentem wniesionego przez siebie odwołania. Oznacza to, że jest również **uprawniony do wycofania swojego odwołania** – może wycofać odwołanie w całości, może także cofnąć część zarzutów odwołania. Wycofanie odwołania możliwe jest **do czasu zamknięcia rozprawy**²⁸, jednak to, w jakim momencie postępowania odwołanie zostanie cofnięte, przekłada się na sposób rozliczenia kosztów postępowania odwoławczego (zob. § 9 ust.1 pkt 3 i 4 rozporządzenia w sprawie kosztów postępowania). Odwołanie cofnięte nie wywołuje skutków prawnych, jakie ustawa Pzp wiąże z wniesieniem odwołania²⁹.
- 4) **Odwołanie podlega rozpoznaniu, jeżeli nie zawiera braków formalnych i jeżeli uiszczono wpis w wymaganej wysokości**³⁰. Dlatego po wniesieniu odwołania do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej odwołanie **podlega badaniu formalnemu** (badane jest, czy można mu nadać bieg, tj. czy odwołanie spełnia warunki formalne i czy zostało prawidłowo opłacone). Jeżeli odwołanie nie może otrzymać prawidłowego biegu z powodu:
  - niezachowania warunków formalnych odwołania,
  - braku pełnomocnictwa,
  - braku dowodu uiszczenia wpisu od odwołania w terminie,

Prezes Krajowej Izby Odwoławczej, który wykonuje czynności w ww. zakresie, **wzywa odwołującego** (odpowiednio, w zależności od stwierdzonych braków):

- do poprawienia lub uzupełnienia odwołania, lub
- do złożenia dowodu uiszczenia wpisu (**WAŻNE**: nie wzywa do uiszczenia wpisu, tylko do złożenia dowodu uiszczenia wpisu w terminie). Więcej - zob. część dotyczącą wpisu od

²⁶ Art. 506 Pzp.

²⁷ Art. 548 Pzp.

²⁸ Art. 520 ust.1 Pzp.

²⁹ Art. 520 ust. 2 Pzp.

³⁰ Art. 517 ust.1 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

odwołania), lub do złożenia dokumentu potwierdzającego umocowanie do reprezentowania odwołującego.

Termin na usunięcia braków odwołania wynosi **3 dni** od dnia doręczenia wezwania. Wezwanie **zawiera pouczenie**, że w przypadku niepoprawienia, nieuzupełnienia lub niedołączenia dowodu uiszczenia wpisu lub dokumentu potwierdzającego umocowanie do reprezentowania odwołującego w terminie 3 dni, odwołanie zostanie zwrócone.

WAŻNE: Przepisy ustawy Pzp **nie przewidują możliwości przywrócenia terminu do uzupełnienia braków formalnych odwołania**. Po upływie terminu do uzupełnienia braków nie jest możliwe skuteczne ich uzupełnienie i jeżeli braki odwołania objęte wezwaniem nie zostaną usunięte w terminie, odwołanie zostanie zwrócone.

Zwrot odwołania następuje w drodze postanowienia Prezesa Izby, na które przysługuje skarga do sądu zamówień publicznych (jeżeli podstawy zwrotu odwołania stwierdzi skład orzekający Izby na dalszym etapie postępowania, wtedy postanowienie o zwrocie wydaje Izba i w takim przypadku również przysługuje prawo wniesienia skargi). Postanowienie o zwrocie odwołania zawiera uzasadnienie, które jest sporządzane z urzędu (tzn. nie trzeba występować w wnioskiem o sporządzenie i doręczenie postanowienia z uzasadnieniem). Zwrot odwołania skutkuje tym, że odwołanie nie zostanie rozpoznane. Ponadto odwołanie zwrócone nie wywołuje skutków, jakie ustawa Pzp wiąże z wniesieniem odwołania³¹. Jeżeli dojdzie do zwrotu odwołania, odwołującemu zwraca się kwotę uiszczoną tytułem wpisu, o czym orzeka się w postanowieniu o zwrocie odwołania.

5) Na wstępnym etapie postępowania (po ustaleniu, że odwołanie nie podlega zwrotowi), bada się również, **czy nie zaistniały przesłanki odrzucenia odwołania**, enumeratywnie wymienione w art. 528 ustawy Pzp (katalog zamknięty, tzn. nie jest dopuszczalne odrzucenie odwołania z innych powodów niż wskazane w tym przepisie).

Izba odrzuca odwołanie, jeśli stwierdzi, że:

➤ **W sprawie nie mają zastosowania przepisy ustawy Pzp.**

Odwołanie można wnieść tylko w sprawie, w której ustawa Pzp ma zastosowanie. W szczególności odwołanie nie jest dopuszczalne, jeżeli postępowanie prowadzone jest na podstawie przepisów innych, niż Pzp, a także, gdy w danej sprawie zachodzi wyłączenie stosowania przepisów Pzp. Błędne pouczenie odwołującego w powyższym zakresie, przejawiające się we wskazaniu, że odwołanie w danej sprawie przysługuje, podczas, gdy w rzeczywistości w świetle przepisów ustawy Pzp odwołanie nie przysługuje, nie powoduje, że odwołanie zostanie przez KIO rozpoznane.

➤ **Odwołanie zostało wniesione przez podmiot nieuprawniony.**

Podmiotem nieuprawnionym do wniesienia odwołania będzie podmiot, który nie mieści się w kategorii podmiotów wymienionych w art. 505 Pzp. Podmiotem nieuprawnionym do wniesienia odwołania będzie również podmiot, o którym mowa w art. 505 ust. 2 Pzp, jeżeli wniesie odwołanie w zakresie innym, niż wskazany w art. 505 ust. 2 Pzp (inne niż ogłoszenia wszczynającego postępowanie o udzielenie zamówienia lub ogłoszenia o konkursie oraz wobec dokumentów zamówienia).

³¹ Art. 519 ust. 3 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

WAŻNE: Jeżeli podmiot wymieniony jest w art. 505 ust.1 ustawy Pzp, ale nie wykaże zaistnienia po jego stronie materialno prawnych przesłanek wniesienia odwołania (interes, szkoda), to odwołanie przez niego wniesione nie zostanie odrzucone, ale oddalone.

- **Odwołanie zostało wniesione po upływie terminu określonego w ustawie Pzp.** Terminy na wniesienie odwołania dla poszczególnych spraw określa art. 515 Pzp. Termin do wniesienia odwołania jest terminem zawitym i nie podlega przywróceniu.
- **Odwołujący powołuje się wyłącznie na te same okoliczności, które były przedmiotem rozstrzygnięcia przez Izbę** w sprawie innego odwołania, dotyczącego tego samego postępowania wniesionego przez tego samego odwołującego.
- **Odwołanie dotyczy czynności, którą zamawiający wykonał zgodnie z treścią wyroku Izby lub sądu** lub, w przypadku uwzględnienia zarzutów w odwołaniu, którą wykonał zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu.
Przepis ten koresponduje z art. 527 Pzp, zgodnie z którym na czynność zamawiającego wykonaną zgodnie z treścią wyroku Izby lub sądu, albo, w przypadku uwzględnienia zarzutów przedstawionych w odwołaniu, którą zamawiający wykonał zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu, odwołującemu oraz wykonawcy wezwanemu zgodnie z art. 524 Pzp nie przysługują środki ochrony prawnej.
- **Odwołujący nie przesłał zamawiającemu odpowiednio odwołania albo jego kopii, zgodnie z art. 514 ust. 2 Pzp.**

Odrzucenie odwołania następuje w formie **postanowienia**, na które **przysługuje skarga** do Sądu Zamówień Publicznych.

Izba może odrzucić odwołanie na posiedzeniu niejawnym. Jeżeli uzna to za konieczne, może dopuścić do udziału w posiedzeniu strony, świadków lub biegłych (daje to m.in. możliwość wyjaśnienia, czy w stanie faktycznym danej sprawy zaistniały przesłanki odrzucenia odwołania).

Najczęściej odrzucenie odwołania następuje na wczesnym etapie postępowania (przed skierowaniem sprawy na rozprawę), jednak może być wydane na każdym etapie postępowania. Co więcej, uprawnienie do odrzucenia odwołania ma także Sąd Zamówień Publicznych na etapie postępowania skargowego.

Jeżeli nie zachodzą przesłanki odrzucenia odwołania, Izba kieruje sprawę na rozprawę.

- 6) Wnosząc odwołanie, odwołujący jest zobowiązany do **przekazania zamawiającemu odwołania wniesionego w formie elektronicznej albo postaci elektronicznej albo kopię tego odwołania, jeżeli zostało ono wniesione w formie pisemnej:**
- przed upływem terminu do wniesienia odwołania,
  - w taki sposób, aby mógł on zapoznać się z treścią odwołania przed upływem tego terminu.

Domniemywa się, że zamawiający mógł się zapoznać z treścią odwołania przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli przekazanie jego kopii nastąpiło przed upływem terminu do jego wniesienia przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

WAŻNE: Przekazanie odwołania lub jego kopii w sposób określony w art. 514 ust. 2 Pzp jest bardzo istotne, ponieważ uchybienie temu obowiązkowi **skutkuje odrzuceniem odwołania**³².

³² Art. 528 pkt 6 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

7) W przypadku wniesienia odwołania, **zamawiający nie może zawrzeć umowy** do czasu ogłoszenia przez Izbę wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze³³.

- Zamawiający może złożyć do Izby **wniossek o uchylenie zakazu zawarcia umowy**. Izba może uchylić zakaz zawarcia umowy, jeżeli zaistnieją przesłanki, o których mowa w art. 578 ust. 2 ustawy Pzp. W przedmiocie tego wniosku Krajowa Izba Odwoławcza (w składzie orzekającym wyznaczonym do rozpoznania odwołania) wydaje postanowienie, na które nie przysługuje skarga.
- Jeżeli Izba uchyli zakaz zawarcia umowy, zamawiający może zawrzeć umowę w sprawie zamówienia publicznego przed ogłoszeniem przez Izbę wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze.

WAŻNE: Wniesienie skargi na wyrok Izby lub postanowienie kończące postępowanie odwoławcze nie powoduje, że zakaz zawarcia umowy nadal obowiązuje (tj. można zawrzeć umowę).

8) Czynności po otrzymaniu kopii odwołania:

- Zamawiający **przesyła kopię odwołania** innym wykonawcom uczestniczącym w postępowaniu o udzielenie zamówienia, a jeżeli odwołanie dotyczy treści ogłoszenia o zamówieniu lub dokumentów zamówienia, **zamieszcza także kopię odwołania na stronie internetowej** prowadzonego postępowania - **wzywając wykonawców do przystąpienia do postępowania odwoławczego**.

Termin na wykonanie powyższej czynności przez zamawiającego: **niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 dni** od dnia otrzymania odwołania/kopii odwołania³⁴.

- Wykonawca **może zgłosić przystąpienie**³⁵ **do postępowania odwoławczego**³⁶. Termin: **3 dni** od dnia otrzymania od zamawiającego kopii odwołania. W przystąpieniu wykonawca musi wskazać: (-) stronę, do której przystępuje i (-) interes w uzyskaniu rozstrzygnięcia na korzyść strony, do której przystępuje.

WAŻNE: Zgłoszenie przystąpienia doręcza się Prezesowi Izby, a jego kopię przesyła się zamawiającemu oraz wykonawcy wnoszącemu odwołanie. Do zgłoszenia przystąpienia należy dołączyć dowód przesłania kopii zgłoszenia przystąpienia zamawiającemu oraz wnoszącemu odwołanie.

- ❖ Wykonawcy, którzy przystąpili do postępowania odwoławczego stają się uczestnikami postępowania odwoławczego, jeżeli mają interes w tym, aby odwołanie zostało rozstrzygnięte na korzyść jednej ze stron. O tym, czy przystąpienie jest skuteczne, rozstrzyga Izba.
- ❖ Czynności przystępującego nie mogą pozostawać w sprzeczności z czynnościami i oświadczeniami strony, do której przystąpił, za wyjątkiem zgłoszenia sprzeciwu wobec uwzględnienia przez zamawiającego zarzutów odwołania.
- ❖ Sposób wniesienia przystąpienia określa art. 508 ust. 1 Pzp i § 4 rozporządzenia *w sprawie postępowania przy rozpoznawaniu odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą*.

³³ Art. 577 Pzp.

³⁴ Art. 524 Pzp.

³⁵ Zob. przykładowy wzór przystąpienia ze strony www.uzp.gov.pl

³⁶ Art. 525 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

➤ **Zamawiający lub odwołujący** może zgłosić **opozycję** przeciw przystąpieniu wykonawcy do postępowania odwoławczego³⁷.

Termin: nie później niż do czasu otwarcia rozprawy.

➤ **O zasadności opozycji rozstrzyga Izba** w drodze postanowienia³⁸, na które nie przysługuje skarga do sądu.

Izba uwzględnia opozycję, jeżeli zgłaszający opozycję uprawdopodobni, że wykonawca zgłaszający przystąpienie nie ma interesu w uzyskaniu rozstrzygnięcia na korzyść strony, do której przystąpił. W przeciwnym przypadku Izba oddala opozycję.

- ❖ Jeżeli Izba oddali opozycję, to wykonawca zgłaszający przystąpienie staje się uczestnikiem postępowania odwoławczego.
- ❖ Jeżeli Izba uwzględni opozycję, to wykonawca zgłaszający przystąpienie nie staje się uczestnikiem postępowania, co oznacza, że nie będzie brał udziału w postępowaniu odwoławczym.

9) W celu zaprezentowania swojego stanowiska w przedmiocie odwołania, zamawiający może złożyć **odpowiedź na odwołanie**³⁹. Odpowiedź na odwołanie może być wniesiona **do czasu otwarcia rozprawy**⁴⁰. W odpowiedzi na odwołanie:

- zamawiający ustosunkowuje się do treści odwołania oraz
- wskazuje twierdzenia i dowody na uzasadnienie swoich wniosków i twierdzeń powołanych w odwołaniu. Odpowiedź na odwołanie jest pismem procesowym. Należy je wnieść w sposób wskazany w art. 508 Pzp.

10) Po zapoznaniu się z treścią odwołania, zamawiający podejmuje decyzje co do swojego stanowiska w przedmiocie odwołania. W szczególności zamawiający **może uwzględnić zarzuty odwołania (w całości lub w części)**⁴¹. W takim przypadku wykonawca, który skutecznie przystąpił do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego może wnieść **sprzeciw wobec uwzględnienia przez zamawiającego zarzutów przedstawionych w odwołaniu w całości albo w części**⁴². Sprzeciw wnosi się jako pismo w toku postępowania, zgodnie z art. 508 ust. 1 ustawy Pzp lub ustnie do protokołu⁴³.

11) Jeśli chodzi o możliwe decyzje zamawiającego w przedmiocie odwołania, to Pzp przewiduje następujące możliwości w tym zakresie:

Zamawiający wnosi o oddalenie całości odwołania. ↓	Zamawiający <u>uwzględnia w całości</u> przedstawione zarzuty w odwołaniu. ↓	Zamawiający <u>uwzględnia część</u> zarzutów odwołania. ↓
--	--	---

³⁷ Art. 526 Pzp.

³⁸ Art. 526 ust. 2-4 Pzp.

³⁹ Zob. przykładowy wzór odpowiedzi na odwołanie ze strony www.uzp.gov.pl

⁴⁰ Art.521 Pzp. Ustawa Pzp z 2004 nie zawierała regulacji dotyczących odpowiedzi na odwołanie. W Pzp wprowadzono regulację co do terminu na wniesienie odpowiedzi na odwołanie oraz treści odpowiedzi na odwołanie.

⁴¹ Art. 522 Pzp.

⁴² Art. 523 ust.1 Pzp.

⁴³ Art. 523 ust.2 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

<p>Izba rozpoznaje odwołanie i rozstrzyga o zasadności zarzutów przedstawionych w odwołaniu.</p>	<p>WARIANT 1: Jeżeli w postępowaniu odwoławczym po stronie zamawiającego <u>nie przystąpił</u> skutecznie żaden wykonawca: 1) Izba umarza postępowanie odwoławcze; 2) Zamawiający wykonuje, powtarza lub unieważnia czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu.</p> <p>WARIANT 2: Jeżeli w postępowaniu odwoławczym po stronie zamawiającego przystąpił skutecznie wykonawca, jednak <u>nie wniósł on sprzeciwu</u> co do uwzględnienia przez zamawiającego w całości zarzutów odwołania: 1) Izba umarza postępowanie odwoławcze; 2) Zamawiający wykonuje, powtarza lub unieważnia czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu.</p> <p>WARIANT 3: Jeżeli w postępowaniu odwoławczym po stronie zamawiającego <u>przystąpił</u> skutecznie wykonawca i</p>	<p>WARIANT 1: Jeżeli zamawiający <u>uwzględni część</u> zarzutów odwołania, a odwołujący <u>wycofa pozostałe</u> zarzuty odwołania (te nieuwzględnione), a po stronie zamawiającego <u>nie przystąpił</u> skutecznie żaden wykonawca: 1) Izba umarza postępowanie odwoławcze; 2) zamawiający wykonuje, powtarza lub unieważnia czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu.</p> <p>WARIANT 2: Jeżeli zamawiający <u>uwzględni część</u> zarzutów odwołania, a odwołujący <u>wycofa pozostałe</u> zarzuty odwołania (te nieuwzględnione), a po stronie zamawiającego przystąpił skutecznie wykonawca, jednak <u>nie wniósł on sprzeciwu</u> wobec uwzględnienia w części przez zamawiającego zarzutów odwołania: 1) Izba umarza postępowanie odwoławcze; 2) zamawiający wykonuje, powtarza lub unieważnia czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia</p>
--	--	--

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

	<p><u>wniósł sprzeciw</u> co do uwzględnienia przez zamawiającego w całości zarzutów odwołania, Izba rozpoznaje odwołanie.</p> <p>W tym przypadku wnoszący sprzeciw zwalcza odwołanie.</p>	<p>zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu.</p> <p>WARIANT 3:</p> <p>Jeżeli zamawiający <u>uwzględni część</u> zarzutów odwołania, a odwołujący <u>nie wycofa pozostałych</u> zarzutów odwołania (nieuwzględnionych), a w postępowaniu odwoławczym po stronie zamawiającego <u>nie przystąpił</u> skutecznie wykonawca:</p> <p>1) Izba umarza postępowanie w części dotyczącej uwzględnionych zarzutów oraz rozpoznaje nieuwzględnione (niewycofane) zarzuty odwołania;</p> <p>2) zamawiający wykonuje, powtarza lub unieważnia czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu w zakresie uwzględnionych zarzutów.</p> <p>WARIANT 4:</p> <p>Jeżeli zamawiający <u>uwzględni część</u> zarzutów odwołania, a odwołujący <u>nie wycofa pozostałych</u> zarzutów odwołania (nieuwzględnionych), a w postępowaniu odwoławczym po stronie zamawiającego przystąpił skutecznie wykonawca,</p>
--	---	---

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

		<p>który <u>wniósł sprzeciw</u> wobec uwzględnienia przez zamawiającego zarzutów odwołania: Izba rozpoznaje odwołanie (wszystkie zarzuty, te uwzględnione i te niewycofane).</p>
--	--	---

WAŻNE: Na czynność zamawiającego wykonaną zgodnie z treścią wyroku Izby lub sądu, albo w przypadku uwzględnienia przez zamawiającego zarzutów przedstawionych w odwołaniu, którą zamawiający wykonał zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu, odwołującemu oraz wykonawcy wezwanemu zgodnie z art. 524 ustawy Pzp **nie przysługują środki ochrony prawnej**⁴⁴.

12) Izba rozpoznaje odwołanie **na rozprawie**.

- Zasadą jest, że odwołania dotyczące zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne Izba rozpoznaje **w składzie trzyosobowym**. W składzie jednoosobowym rozpoznawane są odwołania w przypadku zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne. Wskazać należy, że z uwagi na stopień zawichości sprawy, Prezes Izby może zarządzić rozpoznanie odwołania w przypadku zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne w składzie trzyosobowym, a w przypadku zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne – w składzie jednoosobowym. Warto zwrócić uwagę na **zasadę niezmienności składu orzekającego**, która przejawia się w tym, że wyrok może wydać jedynie skład orzekający, przed którym toczyło się postępowanie odwoławcze. W przypadku, w którym w trakcie trwania postępowania odwoławczego dojdzie do zmiany składu orzekającego, w związku z ww. zasadą, postępowanie musi być powtórzone.
- Co do zasady rozprawa jest **jawna**. Jawność rozprawy jest wyłączona, jeżeli przy rozpoznaniu odwołania może być ujawniona informacja niejawną. Jawność rozprawy może być wyłączona z urzędu lub na wniosek strony lub uczestnika postępowania, jeżeli przy rozpoznawaniu odwołania może być ujawniona informacja stanowiąca tajemnicę inną, niż informacja niejawną, chronioną na podstawie odrębnych przepisów⁴⁵.
- Stosownie do art. 570 ust. 1 Pzp, protokół sporządza się, utrwalając przebieg posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk oraz pisemnie, pod kierunkiem przewodniczącego składu orzekającego. Jeżeli ze względów technicznych nie jest możliwe utrwalenie przebiegu rozprawy za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk, protokół sporządzany jest wyłącznie pisemnie, pod kierunkiem przewodniczącego składu orzekającego. Treść protokołu sporządzonego pisemnie określa art. 571 Pzp.
- Z uwagi na zasadę szybkości i efektywności postępowania, a także wobec krótkiego terminu na rozpoznanie przez Izbę odwołania, **dąży się do tego, aby sprawa zakończyła się po jednej rozprawie**. Oczywiście ustawa Pzp przewiduje sytuacje, w których rozprawa podlega

⁴⁴ Art. 527 Pzp.

⁴⁵ Więcej na ten temat – zob. art. 545, 546 i 547 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

odroczeniu, np. brak dowodu skutecznego zawiadomienia o terminie rozprawy, konieczność przeprowadzenia dowodu, inne ważne przyczyny.

WAŻNE: Niestawiennictwo na rozprawie strony lub uczestnika postępowania odwoławczego, który był prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy nie wstrzymuje rozpoznania odwołania.

- Rozprawy odbywają się w siedzibie Krajowej Izby Odwoławczej, która znajduje się w Warszawie, przy ul. Postępu 17A.
- Szczegółowy tryb postępowania przy rozpoznawaniu odwołań określa rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie postępowania przy rozpoznawaniu odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą. W tym akcie prawnym znajdują się szczegółowe informacje m.in. dotyczące tego, jak przebiega rozprawa i jak przeprowadzane są dowody.

13) Podczas rozprawy strony i uczestnicy postępowania odwoławczego prezentują swoje stanowisko w sprawie i podają argumentację na jego poparcie. Podczas rozprawy **przeprowadzane jest postępowanie dowodowe**. Dowody przeprowadzane są na okoliczność faktów, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Należy podkreślić, że na stronach i uczestnikach postępowania ciąży obowiązek wskazywania dowodów na poparcie ich twierdzeń lub odparcie twierdzeń strony przeciwnej. Izba może także dopuścić dowód z urzędu⁴⁶.

WAŻNE: Trzeba mieć na uwadze szczególne uregulowanie dotyczące ciężaru dowodu w przypadku zarzutu rażąco niskiej ceny. Ciężar dowodu, że oferta nie zwiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na:

- wykonawcy, który ją złożył, jeśli jest stroną lub uczestnikiem postępowania odwoławczego,
- zamawiającym, jeżeli wykonawca, który złożył ofertę, nie jest uczestnikiem postępowania odwoławczego⁴⁷.

Dowodami w postępowaniu odwoławczym są **w szczególności** (katalog środków dowodowych nie jest zamknięty):

- dokumenty (m.in. zgromadzone w dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia, a także przedłożone w postępowaniu odwoławczym),
- zeznania świadków,
- opinie biegłych,
- przesłuchanie stron.

Oczywiście strona lub uczestnik postępowania mogą zgłosić również inne niż ww. dowody w postępowaniu odwoławczym jeżeli uznają to za uzasadnione. Szczegółowe przepisy dotyczące przeprowadzania dowodów znajdują się w Dziale IX, Rozdziale 2, Oddziale 2 ustawy Pzp. Aby zapoznać się ze szczegółowymi regulacjami dotyczącymi przeprowadzania dowodów, warto sięgnąć do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie postępowania przy rozpoznawaniu odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą.

⁴⁶ Art. 534 Pzp.

⁴⁷ Art. 537 Pzp.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

14) Po przeprowadzeniu dowodów i udzieleniu głosu stronom i uczestnikom postępowania, gdy Izba uzna, że sprawa jest dostatecznie wyjaśniona, następuje **zamknięcie rozprawy**. Jest to bardzo ważny moment w postępowaniu odwoławczym, bowiem z tą chwilą następuje „zamknięcie” postępowania odwoławczego – stan rzeczy ustalony przez Izbę do tego momentu, na podstawie dowodów i stanowisk stron oraz uczestników postępowania, będzie podstawą wydanego przez Izbę orzeczenia.

Po zamknięciu rozprawy **nie jest możliwe** m.in.:

- zgłoszenie dowodów,
- uwzględnienie odwołania przez zamawiającego,
- cofnięcie odwołania przez odwołującego,
- zgłoszenie wniosku dotyczącego kosztów postępowania odwoławczego.

Wskazać należy, że gdy po zamknięciu rozprawy ujawnią się okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, art. 552 Pzp przewiduje możliwość otwarcia na nowo zamkniętej rozprawy. Oczywiście jest to możliwe tylko w przypadku, gdy nie zostało przez Izbę ogłoszone orzeczenie w sprawie.

15) Po zamknięciu rozprawy, Izba przystępuje do rozstrzygnięcia odwołania. Izba wszechstronnie **rozważa i ocenia zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy**, w szczególności wiarygodność i moc dowodów. Izba może wydać dwa rodzaje rozstrzygnięć:

- **wyrok**, którym Izba rozstrzyga sprawę merytorycznie tj. uwzględnia lub oddala odwołanie, lub
- **postanowienie**, które Izba wydaje postanowienia w tych przypadkach, w których nie wydaje wyroku, tj. gdy nie rozstrzyga sprawy co do meritum. Zalicza się do nich:
  - postanowienie o umorzeniu postępowania odwoławczego, które Izba wydaje w przypadku: cofnięcia odwołania, stwierdzenia, że dalsze postępowanie stało się z innej przyczyny zbędne lub niedopuszczalne, oraz w przypadku, o którym mowa w art. 522 Pzp;
  - postanowienie o odrzuceniu odwołania.

Izba może wydać także postanowienie o zwrocie odwołania, jeżeli stwierdzi zaistnienie ku temu przesłanek.

16) Izba wydaje wyrok w którym **uwzględnia odwołanie**, jeżeli stwierdzi:

- naruszenie przepisów ustawy Pzp, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia, konkursu lub systemu kwalifikowania wykonawców;
- niezgodność projektowanego postanowienia umowy z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa.

Ważne jest, że dla uwzględnienia odwołania nie jest wystarczające jedynie stwierdzenie przez Izbę naruszenia przez zamawiającego przepisów Pzp. Stwierdzone naruszenie musi być tego rodzaju, że **miało lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia, konkursu lub systemu kwalifikowania wykonawców**. Dopuszczalne jest wniesienie odwołania na projektowane postanowienie umowy. Przesłanką uwzględnienia takiego odwołania jest stwierdzenie przez Izbę niezgodności zaskarżonego projektowanego postanowienia umowy z wymaganiami wynikającymi z przepisów ustawy.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Izba może uwzględnić odwołanie:

- **w całości** – jeśli uzna za uzasadnione wszystkie zarzuty odwołania, lub
- **w części** – w tym przypadku Izba w sentencji wyroku wskazuje, które zarzuty uznała za uzasadnione, a które za uzasadnione. Ma to istotne znaczenie w kontekście formułowania zakresu, zarzutów i wniosków ewentualnej skargi na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej

Izba oddali odwołanie, jeżeli uzna, że zarzuty odwołania są nieuzasadnione, lub gdy co prawda uzna, że były zasadne, ale oceni, że stwierdzone naruszenie przepisów ustawy nie miało wpływu na wynik postępowania o udzielenie zamówienia, konkursu lub systemu kwalifikowania wykonawców.

Treść wyroku Izby w przypadku uwzględnienia odwołania zależy od tego, czy umowa w sprawie zamówienia publicznego została zawarta, czy nie. Przypomnieć warto, że w przypadku wniesienia odwołania zamawiający nie może zawrzeć umowy do czasu ogłoszenia przez Izbę wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze. Zakaz zawarcia umowy może być uchylony przez Izbę na wniosek zamawiającego, jednak w praktyce takie sytuacje występują raczej rzadko. Najczęściej Izba wydaje wyrok w sytuacji, gdy umowa w sprawie zamówienia publicznego nie została zawarta. Wyrok w takim przypadku ukierunkowany jest na przywrócenie prawidłowego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Uwzględniając odwołanie, gdy umowa w sprawie zamówienia publicznego nie została zawarta, Izba może:

- nakazać wykonanie lub powtórzenie czynności zamawiającego albo
- nakazać unieważnienie czynności zamawiającego, albo
- nakazać zmianę projektowanego postanowienia umowy albo jego usunięcie, jeżeli jest niezgodne z przepisami ustawy.

WAŻNE: Izba **nie może nakazać** zawarcia umowy lub wprowadzenia do umowy postanowienia o określonej treści.

Jeżeli **umowa została zawarta w okolicznościach dopuszczonych w ustawie**, tj. gdy uchylony został przez Izbę zakaz zawarcia umowy, Izba może stwierdzić naruszenie przepisów ustawy.

Zawarcie przez zamawiającego umowy w sprawie zamówienia publicznego, pomimo zakazu zawarcia umowy w związku z wniesieniem odwołania (art. 577 ustawy Pzp) stanowi bardzo poważne naruszenie przepisów ustawy Pzp. Dlatego w takim przypadku dopuszczalne rozstrzygnięcia Izby są bardzo restrykcyjne. Jeżeli zatem umowa została zawarta wbrew przepisom ustawy Pzp oraz zachodzi jedna z przesłanek wymienionych w art. 457 ust. 1 Pzp (przesłanki unieważnienia umowy), uwzględniając odwołanie, KIO może:

- 1) **unieważnić umowę**, albo
- 2) **unieważnić umowę w zakresie zobowiązań niewykonanych i nałożyć karę finansową** w uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy nie jest możliwy zwrot świadczeń spełnionych na podstawie umowy podlegającej unieważnieniu, albo
- 3) **nałożyć karę finansową albo orzec o skróceniu okresu obowiązywania umowy** w przypadku stwierdzenia, że utrzymanie umowy leży w ważnym interesie publicznym, w szczególności w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

W wyroku oraz w postanowieniu kończącym postępowanie odwoławcze **Izba rozstrzyga o kosztach postępowania odwoławczego.**

WAŻNE: Izba zasądza koszty postępowania na wniosek. Wniosek dotyczący kosztów postępowania odwoławczego można zgłosić do momentu zamknięcia rozprawy.

- 17) Izba **ogłasza orzeczenie po zamknięciu rozprawy, na posiedzeniu jawnym oraz podaje ustnie motywy rozstrzygnięcia.** Zasadą jest, że ogłoszenie orzeczenia następuje w dniu, w którym zamknięto rozprawę. Jeżeli sprawa jest zawita, Izba może odroczyć ogłoszenie orzeczenia na czas nie dłuższy niż **5 dni**. Odroczenie następuje w formie postanowienia, w którym Izba wyznacza termin ogłoszenia orzeczenia.

Ogłaszając orzeczenie Izba wygłasza ustne uzasadnienie, zapoznając strony i uczestników postępowania z motywami rozstrzygnięcia. Pisemne uzasadnienie orzeczenia będzie sporządzone przez Izbę z urzędu (nie trzeba składać wniosku o pisemne uzasadnienie), w terminie **7 dni** od dnia ogłoszenia orzeczenia. W uzasadnieniu pisemnym Izba wskazuje podstawy faktyczne rozstrzygnięcia, podaje fakty, które uznała za udowodnione, wskazuje dowody, na których się oparła przy wydawaniu orzeczenia, a także przyczyny, dla których odmówiła innym dowodom wiarygodności i mocy dowodowej, wskazuje także podstawę prawną wyroku i przytacza w tym zakresie przepisy prawa. Odpisy orzeczenia oraz pisemne uzasadnienie **doręcza się stronom** oraz uczestnikom postępowania odwoławczego lub ich pełnomocnikom **niezwłocznie po sporządzeniu uzasadnienia** (nie trzeba składać wniosku o doręczenie, doręczenie następuje z urzędu).

- 18) Od momentu doręczenia orzeczenia Izby **rozpoczyna bieg termin do wniesienia skargi na orzeczenie Izby do sądu zamówień publicznych** (nie dotyczy to Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, dla którego bieg terminu do wniesienia skargi rozpoczyna się od wydania tj. od ogłoszenia orzeczenia).
- 19) Orzeczenie Izby, po stwierdzeniu przez sąd jego wykonalności ma moc prawną **na równi z wyrokiem sądu.**

ROZDZIAŁ III. SKARGA

W postępowaniu toczącym się wskutek wniesienia skargi stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. **Kodeks postępowania cywilnego o apelacji, jeżeli przepisy Rozdziału 3 „Postępowanie skargowe” w Dziale IX (tj. art. 579-590 Pzp) nie stanowią inaczej.** Oznacza to, że w celu ustalenia, jakie przepisy dotyczące omawianej kwestii mają zastosowanie, w pierwszej kolejności należy przeanalizować, czy Rozdział 3 „Postępowanie skargowe” reguluje dane zagadnienie. Jeśli jest ono uregulowane – należy zastosować przepisy tego rozdziału. Jeśli brak jest regulacji, odpowiednie zastosowanie będą miały przepisy KPC o apelacji.

1. Na co przysługuje skarga?

Skarga przysługuje na:

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

- **orzeczenie Izby**, czyli na wyroki i postanowienia, które wydawane są w przypadku, gdy Izba nie wydaje wyroku (tj. postanowienie o: umorzeniu postępowania, odrzuceniu odwołania, zwrocie odwołania);
- **postanowienie Prezesa Izby, o którym mowa w art. 519 ust. 1 Pzp, tj. na postanowienie o zwrocie odwołania.**

Skargę można zatem wnieść na orzeczenia takie jak: wyroki KIO (art. 553 Pzp, art. 554 Pzp), postanowienia KIO kończące postępowanie odwoławcze (postanowienia o odrzuceniu odwołania, art. 528 Pzp) i postanowienia o umorzeniu postępowania odwoławczego (art. 568 Pzp), postanowienia KIO o zwrocie odwołania (art. 519 ust. 4 Pzp), rozstrzygające o kosztach postępowania odwoławczego, postanowienia Prezesa KIO o zwrocie odwołania (art. 519 ust. 1 Pzp).

Ustawa Pzp wskazuje, że skarga **nie przysługuje** na postanowienie Izby:

- o uwzględnieniu albo oddaleniu opozycji przeciw przystąpieniu wykonawcy do postępowania odwoławczego,
- o odmowie sprostowania protokołu,
- postanowienia w przedmiocie wniosku o uchylenie zakazu zawarcia umowy.

Skarga **nie przysługuje także** na postanowienie Prezesa Izby o wyłączeniu członka składu orzekającego albo o odmowie jego wyłączenia (art. 492 ust. 1 Pzp).

WAŻNE: Na czynność zamawiającego wykonaną zgodnie z treścią wyroku Izby lub sądu, albo w przypadku uwzględnienia przez zamawiającego zarzutów przedstawionych w odwołaniu, którą zamawiający wykonał zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu, odwołującemu oraz wykonawcy wezwanemu zgodnie z art. 524 ustawy Pzp **nie przysługują środki ochrony prawnej.**

2. Kto jest uprawniony do wniesienia skargi?

Skargę mogą wnieść:

- **strony** oraz
- **uczestnicy postępowania odwoławczego**

W postępowaniu odwoławczym stronami są zamawiający i odwołujący – co do zasady wykonawca. Odwołującym może być również uczestnik konkursu, inny podmiot, jeżeli ma lub miał interes w uzyskaniu zamówienia lub nagrody w konkursie oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy (zob. art. 505 ust. 1 Pzp), a także organizacja wpisana na listę, o której mowa w art. 469 pkt 15 Pzp, oraz Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw (zob. art. 505 ust. 2 Pzp), w sprawie ogłoszenia wszczynającego postępowanie o udzielenie zamówienia lub ogłoszenia o konkursie oraz dokumentów zamówienia. Uprawnienie do wniesienia skargi przysługuje także wykonawcy, który uprzednio skutecznie przystąpił do postępowania odwoławczego (zob. art. 524–527 Pzp).

Podmiotem uprawnionym do wniesienia skargi jest również **Prezes Urzędu Zamówień Publicznych**. Informacyjnie wskazać warto, że Prezes Urzędu może także przystąpić do toczącego się postępowania (dotyczy to sytuacji, gdy skarga wniesiona jest przez inny podmiot).

3. Gdzie i jak wnosi się skargę?

Skargę wnosi się do **Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Zamówień Publicznych**. Warto w tym miejscu odnotować istotną zmianę w zakresie sądu właściwego do rozpoznania skargi. Na gruncie ustawy Pzp z 2004, skargę wносиło się do sądu okręgowego właściwego dla siedziby albo miejsca zamieszkania zamawiającego, zatem skargi rozpoznawały sądy w całym kraju. Na gruncie ustawy Pzp, skargi rozpoznaje tylko jeden, wyspecjalizowany sąd.

Należy pamiętać, że skargi nie wnosi się bezpośrednio do Sądu, lecz **za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej**. Po otrzymaniu skargi, Prezes Krajowej Izby Odwoławczej przekazuje skargę wraz z aktami postępowania odwoławczego do sądu zamówień publicznych, w terminie 7 dni od dnia otrzymania skargi (Prezes Izby nie wykonuje innych czynności dotyczących skargi, w szczególności nie bada, czy spełnia ona wymogi formalne i czy jest dopuszczalna – te kwestie bada sąd).

WAŻNE: Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Izby, **przesyłając jednocześnie jej odpis przeciwnikowi skargi**. Sąd w każdym przypadku będzie badał, czy skarżący dopełnił powyższego obowiązku, dlatego w praktyce w skargi zawierają oświadczenie skarżącego o przesłaniu odpisu skargi przeciwnikowi skargi, a do skargi załączany jest dowód przesłania skargi przeciwnikowi skargi, zgodnie z ww. wymogami. Jeżeli do skargi nie zostanie dołączony ww. dowód, sąd wezwie do jego złożenia.

Złożenie skargi w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – *Prawo pocztowe* (tj. Poczta Polska) albo wysłanie na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych jest równoznaczne z jej wniesieniem. Oznacza to, że **datą wniesienia skargi będzie data nadania przesyłki pocztowej zawierającej skargę**.

4. Jaki jest termin na wniesienie skargi?

Termin na wniesienie skargi wynosi **14 dni** od dnia doręczenia orzeczenia Izby lub postanowienia Prezesa Izby o zwrocie odwołania.

Ustawa Pzp przewiduje inny termin na wniesienie skargi przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych – jest to 30 dni od dnia wydania orzeczenia Izby lub postanowienia Prezesa Izby o zwrocie odwołania.

Ustawa Pzp **przewiduje możliwość przywrócenia przez sąd terminu** do wniesienia skargi, jeżeli spełnione zostaną przesłanki przewidziane w art. 585 ustawy Pzp. Zgodnie z jego treścią, jeżeli strona lub interwenient nie dokonała w terminie procesowej nie ze swojej winy, sąd na jej wniosek przywraca termin. Pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu w terminie **7 dni** od dnia ustania przyczyny uchybienia terminowi, należy w nim uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek. Równocześnie z wnioskiem **należy dokonać czynności procesowej** (w przypadku skargi należy zatem równocześnie złożyć wniosek o przywrócenie terminu i skargę).

5. Jaka jest opłata od skargi?

Skarga podlega opłacie stałej w wysokości **trzykrotności wpisu wniesionego od odwołania w sprawie, której dotyczy skarga**. Do skargi należy dołączyć dowód uiszczenia opłaty sądowej w stosownej wysokości.

Wskazać warto, że w przypadku postępowania skargowego – w odróżnieniu od postępowania odwoławczego- **istnieje możliwość złożenia wniosku o zwolnienie od kosztów** sądowych w całości lub w części (w tym w zakresie opłaty od skargi).

Szczegółowe regulacje dotyczące kosztów postępowania (które mają zastosowanie także do postępowania skargowego), zawiera ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. *o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*.

6. Jakie wymogi musi spełniać skarga?

Skarga musi spełniać wymogi pisma procesowego, przewidziane w ustawie KPC (zob. art. 126 i 126¹ KPC) oraz musi zawierać:

- oznaczenie zaskarżonego orzeczenia (tj. w szczególności jego sygnatury i daty) ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części (jeśli orzeczenie skarżone jest w części, należy wskazać, w jakiej),
- przytoczenie zarzutów,
- uzasadnienie zarzutów,
- wskazanie dowodów,
- wniosek o uchylenie orzeczenia lub zmianę orzeczenia w całości lub w części, z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany.

Wymogi skargi jako pisma procesowego wynikają z art. 126 Kpc. W świetle tego przepisu skarga powinna zawierać:

- 1) oznaczenie sądu, do którego jest skierowana,
- 2) imiona i nazwiska lub nazwy stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników,
- 3) oznaczenie rodzaju pisma,
- 4) osnovę wniosku lub oświadczenia,
- 5) w przypadku gdy jest to konieczne do rozstrzygnięcia co do wniosku lub oświadczenia – wskazanie faktów, na których strona opiera swój wniosek lub oświadczenie, oraz wskazanie dowodu na wykazanie każdego z tych faktów,
- 6) podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika,
- 7) wymienienie załączników.

Skarga jest pierwszym pismem kierowanym do sądu w sprawie, dlatego – zgodnie z art. 126 § 2 Kpc – powinna zawierać:

- 1) oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresu stron albo – w przypadku gdy strona jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – adres do korespondencji wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

- 2) oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy przedstawicieli ustawowych i pełnomocników stron,
- 3) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) skarżącego będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku lub
- 4) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP skarżącego niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do skargi należy również dołączyć załączniki w niej wymienione. W skardze należy też wskazać wartość przedmiotu zaskarżenia (zob. art. 1261 § 1 Kpc).

WAŻNE: Przy formułowaniu skargi należy mieć na uwadze następujące zasady:

- w postępowaniu skargowym nie można rozszerzyć żądania odwołania ani występować z nowymi żądaniami;
- sąd nie może orzekać co do zarzutów, które nie były przedmiotem odwołania;
- dowody przeprowadzane są na takich zasadach, jak w postępowaniu apelacyjnym;
- w przypadku skarg dotyczących rażąco niskiej ceny - ciężar dowodu, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny spoczywa na:
  - wykonawcy, który ją złożył, jeżeli jest stroną postępowania lub interwenientem;
  - zamawiającym, jeżeli wykonawca, który złożył ofertę nie jest stroną postępowania albo interwenientem.

7. Jaki przebieg ma postępowanie skargowe?

Jak to już wskazano wyżej, w postępowaniu toczącym się wskutek wniesienia skargi stosuje się odpowiednio przepisy ustawy Kodeks postępowania cywilnego o apelacji, jeżeli przepisy Rozdziału 3 „Postępowanie skargowe” w Dziale IX nie stanowią inaczej. Zatem postępowanie skargowe, jeśli chodzi o etapy postępowania i przebieg (w tym przebieg rozprawy) zasadniczo wygląda tak, jak postępowanie apelacyjne.

Wskazać trzeba, że zgodnie z art. 587 ust. 1 ustawy Pzp, sąd rozpoznaje skargę **niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia wypływu skargi do sądu** (termin ten ma charakter instrukcyjny).

Skarga rozpoznawana jest na jawnej rozprawie. W postępowaniu skargowym stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wyłączenia jawności rozprawy w postępowaniu odwoławczym⁴⁸.

W modelu apelacji pełnej, w jakim orzeka Sąd Zamówień Publicznych, z mocy odesłania do przepisów o apelacji z art. 579 ust. 2 Pzp, Sąd Zamówień Publicznych orzeka na podstawie materiału dowodowego zebranego w postępowaniu odwoławczym przed KIO oraz w postępowaniu skargowym.

⁴⁸ Zob. art. 545 ust. 2 i 3 Pzp.

8. Jakie orzeczenia może wydać sąd w postępowaniu skargowym?

- Jeżeli skarga jest bezzasadna, **sąd oddala skargę wyrokiem.**
- W przypadku uwzględnienia skargi **sąd zmienia zaskarżone orzeczenie i orzeka wyrokiem co do istoty sprawy.**
- W pozostałych sprawach **wydaje postanowienie.**
- Jeżeli odwołanie zostaje odrzucone albo zachodzi podstawa do umorzenia postępowania (dotyczy postępowania odwoławczego), **sąd uchyla wyrok Izby lub zmienia postanowienie Izby oraz odrzuca odwołanie albo umarza postępowanie.**
- Sąd **odrzuci skargę**, jeżeli:
  - skarga została **wniesiona po upływie terminu** lub
  - jest **niedopuszczalna z innych przyczyn** (np. wniesiono ją od orzeczenia, na które skarga nie przysługuje, została wniesiona przez podmiot nieuprawniony do wniesienia skargi, dotyczy czynności wykonanej zgodnie z treścią wyroku Izby lub sądu, albo czynności wykonanej przez zamawiającego zgodnie z żądaniem zawartym w uwzględnionym odwołaniu), a także
  - gdy **strona nie uzupełniła braków** tej skargi w terminie.

Sąd odrzuca skargę na posiedzeniu niejawnym. W praktyce odrzucenie skargi następuje już po wniesieniu skargi, jednak możliwe jest odrzucenie skargi na każdym etapie postępowania (także po przeprowadzeniu rozprawy, gdy sąd dojdzie do przekonania, że w stanie faktycznym danej sprawy skarga podlega odrzuceniu).

Orzekając, sąd **stosuje odpowiednio następujące przepisy** dotyczące orzeczeń Izby:

- art. 553 Pzp (reguluje kiedy w postępowaniu odwoławczym wydawany jest wyrok, a kiedy postanowienie);
- art. 554 Pzp (wskazuje, kiedy uwzględnia się odwołanie w całości lub w części);
- art. 555 Pzp (zakaz orzekania co do zarzutów, które nie były zawarte w odwołaniu);
- art. 556 Pzp (możliwość wydania łącznego orzeczenia w sprawach odwołań połączonych do łącznego rozpoznania);
- art. 557 Pzp (nakaz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego w wyroku oraz postanowieniu kończącym postępowanie odwoławcze);
- art. 563 Pzp (kara finansowa do 10% wartości wynagrodzenia wykonawcy z umowy);
- art. 564 Pzp (kara finansowa do 5% wartości wynagrodzenia wykonawcy z umowy);
- art. 565 Pzp (prawomocność orzeczenia o nałożeniu kary finansowej);
- art. 566 Pzp (obowiązek przesłania orzeczenia nakładającego karę finansową Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych);
- art. 567 Pzp (zasady uiszczenia kary finansowej, egzekucja kary finansowej).

WAŻNE: W postępowaniu skargowym nie stosuje się art. 386 § 4 ustawy KPC, co oznacza, że **sąd nie może uchylić zaskarżonego orzeczenia i przekazać sprawy do ponownego rozpoznania przez Krajową Izbę Odwoławczą.** W przypadku uwzględnienia sprawy sąd musi zatem rozstrzygnąć sprawę merytorycznie.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

W orzeczeniu sąd rozstrzyga co do kosztów postępowania. Ustawa Pzp wprowadza w tym zakresie zasadę, że **strony ponoszą koszty postępowania stosownie do jego wyniku**⁴⁹.

Określając wysokość kosztów w treści orzeczenia, sąd uwzględnia także koszty poniesione przez strony w związku z rozpoznaniem odwołania⁵⁰. W sytuacji, w której sąd uwzględnia skargę, wyrok zawiera rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania skargowego i rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania odwoławczego. W sytuacji, w której sąd oddala skargę, orzeka tylko co do kosztów postępowania skargowego (orzeczenie co do kosztów postępowania odwoławczego zawarte jest w orzeczeniu Izby i w związku z oddaleniem skargi pozostaje aktualne).

9. Skarga kasacyjna od orzeczenia sądu

Skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego przysługuje:

- od **wyroku** sądu, lub
- od **postanowienia kończącego** postępowanie w sprawie⁵¹.

Skargę kasacyjną może wnieść⁵²:

- **strona**
- **Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.**

WAŻNE: W ustawie Pzp wprowadzono znaczącą zmianę dotyczącą podmiotów uprawnionych do wniesienia skargi kasacyjnej. Na gruncie ustawy Pzp z 2004 skargę kasacyjną mógł wnieść tylko Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, w ustawie Pzp przyznano uprawnienie do wniesienia skargi kasacyjnej także stronom postępowania skargowego.

Do ww. skargi kasacyjnej **stosuje się przepisy dotyczące skargi kasacyjnej zawarte w art. 398¹ – 398²¹ KPC** (część pierwsza, tytuł VI, dział Va KPC)⁵³.

---

⁴⁹ Art. 589 ust. 1 Pzp.

⁵⁰ Art. 589 ust. 2 Pzp.

⁵¹ Art. 590 ust. 1 Pzp.

⁵² Art. 590 ust. 2 Pzp.

⁵³ Art. 590 ust. 2 Pzp.